

XVI. Sosialilautakunta.

Sosiaalilautakunnan kertomus vuodelta 1913 oli seuraava:

Lautakunnan
asettaminen
ja tehtävä.

Huhtikuun 15 päivänä 1913 tekemällään päätöksellä määräsi kaupunginvaltuusto työväenasiain lautakunnan ja kunnan työväenasuntojen hallintokunnan lakkautettavaksi elokuun lopussa samaa vuotta sekä näiden sijasta syyskuun 1 päivästä ryhtyväksi toimimaan Helsingin kaupungin sosialilautakunnan, tehtävänään käsitellä kunnallisia työväen- ja asumusasioita. Kaupunginvaltuuston huhtikuun 15 päivänä 1913 vahvistaman johtosäännön mukaan on lautakunnan velvollisuutena:

- a) seurata kaupungin työväen- ja asumusolojen kehitystä sekä tehdä alotteita niiden parantamiseksi;
- b) antaa lausuntoja tuollaisissa asioissa;
- c) saattaa täytäntöön lautakunnan toimialaan kuuluvat, kaupunginvaltuuston päättämät toimenpiteet;
- d) pitää silmällä kaupungissa olevia, työväenluokan parasta tai asumusolojen parantamista edistäviä laitoksia, jos kunta on näille myöntänyt jonkinlaisia etuja;
- e) hoitaa kunnan rakennuttamia vuokra-asuntoja;
- f) käsitellä muita lautakunnan yleisen tehtävän yhteydessä olevia ja kaupunginvaltuuston sille antamia asioita.

Toiminnan järjestämiseksi lautakunnan toimialaan kuuluvissa eri hallintohaaroissa laadittakoon tarpeen mukaan tämän johtosäännön pohjalla erityisiä sääntöjä, jotka kaupunginvaltuusto noudatettaviksi vahvistaa.

Huhtikuun 15 päivänä pitämässään kokouksessa kaupunginvaltuusto samalla vahvisti kunnan työväenasuntojen hallinnossa noudatettavat säännöt.

Lautakunnan
kokoonpano.

Sosiaalilautakuntaan kuuluu seitsemän jäsentä ja yhtä monta varajäsentä, jotka valitaan siten, että kaupunginvaltuusto valitsee neljä jäsentä ja neljä varajäsentä sekä rahatoimikamari, terveydenhoitolautakunta ja vaivahoitohallitus kukin yhden jäsenen ja yhden varajäsenen. Lautakuntaan kuuluivat vuonna 1913 seura-

vat kaupunginvaltuuston valitsevat jäsenet, nimittäin lakitieteen-tohtori Leo Ehrnrooth, ent. senaattori Otto Stenroth, Suomen ammattijärjestön puheenjohtaja Oskari Tokoi ja kunnallisneuvos V. von Wright sekä varajäsenet vakuutustarkastaja O. Hallstén, asiamies K. Heinonen, filosofianmaisteri G. R. Snellman ja tohtori W. Zilliacus, terveydenhoitolautakunnan valitsema jäsen professori V. Sucksdorff, varamiehenä arkkitehti L. Mallander, rahatoimikamarin valitsema jäsen oikeusneuvosmies W. F. Heimbürger, varamiehenä ent. protokollasihteeri Björn Wasastjerna, sekä vai-vaishoitohallituksen valitsema jäsen prokuristi C. F. Fagerholm, varamiehenä luutnantti Gustaf Poppius ja hänen muutettuaan pois paikkakunnalta toimistonjohtaja A. H. Karvonen.

Sosiaalilautakunnan puheenjohtajaksi valittiin sen ensimmäisessä kokouksessa syyskuun 1 päivänä lakitieteen-tohtori Ehrnrooth ja varapuheenjohtajaksi senaattori Stenroth. Väliaikaisesti hoitamaan lautakunnan sihteerin tointa kutsuttiin samassa tilaisuudessa kau-punginvaltuuston apulaissihteeri varatuomari John Ugglä. Lautakunnan sihteerinvirka julistettiin heti avonaisena haettavaksi, ja määräjän kuluessa haki tointa kolme henkilöä. Lautakunnan yksimielisen puoltosanan johdosta valitsi kaupunginvaltuusto kokouksessaan syyskuun 23 päivänä puheena olevaan virkaan työ-väenasiain lautakunnan entisen sihteerin, lakitieteenkandidaatti Einar Böökin.

Niiden neljän kuukauden kuluessa, mitkä sosialilautakunta on toiminut vuonna 1913, on lautakunta kokoontunut 8 kertaa, jota paitsi on pidetty eräitä valiokuntakokouksia. Lähteväin kir-jelmän luku oli 37.

Kaupunginvaltuuston huhtikuun 15 päivänä 1913 Helsingin kaupungin kunnallisten työväenasuntojen hallinnossa noudatetta-viksi vahvistettujen sääntöjen mukaan oli eräät tähän alaan kuu-luvat asiat annettava lautakuntaan asetetun erityisen jaoston käsi-teltäviksi siinä järjestyksessä kuin lautakunnan johtosäännön 8 § edellyttää. Tämän jaoston jäseniksi valittiin lautakunnan ensimäi-ssä kokouksessa herrat von Wright, Heinonen ja Zilliacus sekä varajäseniksi herrat Mallander ja Fagerholm. Jaoston puheen-johtajaksi valittiin herra von Wright.

Vastamainittujen asuntojen hallintoon nähden päätettiin ko-kouksessa edelleen, että siihenastinen asuntojen isännöitsijä, kam-reeri G. Weckman, toistaiseksi saisi hoitaa mainitun tehtävän, minkä ohessa lautakunta käski hallintojaoston aikansa lautakunnalle antaa lausunnon ehdotuksineen isännöitsijän toimen järjestämisestä. Kokouksessaan syyskuun 16 päivänä päätti lautakunta hallinto-jaoston puheenjohtajan esityksestä vahvistaa mainittujen asuntojen

Kunnan työ-
väenasuntojen
hallintojaosto.

siihenastisen isännöitsijän tähän toimeen aikaisemmin palkkaus-
eduin.

Lautakunnan
jäsenien
palkkio.

Kun näytti olevan lautakunnan asia kaupunginvaltuustolle ehdottaa lautakunnan johtosäännön mukaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille tulevat palkkiot, päätti lautakunta kokouksessaan syyskuun 1 päivänä esittää, että lautakunnan puheenjohtajalle annettaisiin palkkiota 30 ja kullekin jäsenelle 20 markkaa yleisestä kokouksesta; palkkiota kunnan työväenasuntojen hallintojaoston kokouksesta sitä vastoin maksettaisiin 20 markkaa puheenjohtajalle ja 15 markkaa jäsenille; varajäsen, joka on saapuvilla kokouksessa ja ottaa osaa neuvotteluihin ja päätöksiin, olisi vastamainitussa kohden jäsenen vertainen. Tähän esitykseen kaupunginvaltuusto myöntyi kokouksessaan saman kuukauden 23 päivänä.

Lautakunnan
huoneisto.

Tarkoituksenmukaisen kanslia- ja kokoushuoneen saamiseksi lautakunnalle päätti kaupunginvaltuusto vastamainittuna päivänä, että osa rahatoimikamarin silloista huoneistoa oli annettava sosialilautakunnan käytettäväksi sekä että näiden huoneistojen kuntoonpanoon tarpeellinen määräraha oli osotettava seuraavan vuoden menosäännössä.

Hätäapukomi-
tean asetta-
minen.

Lautakunnan kokouksessa syyskuun 16 päivänä huomautti puheenjohtaja kaupunginvaltuuston kokouksessa helmikuun 25 päivänä tehdystä päätöksestä, mikäli koski avustustoiminnan järjestämistä työttömyyden kohdatessa, ja ilmoitti lautakunnan puolesta kutsuttaneensa tähän kokoukseen asiasta neuvottelemaan kunnan työnvälitystoimiston johtokunnan sekä vaivashoitohallituksen edustajia. Tämän johdosta olivat kokoukseen saapuneet ensinmainitun johtokunnan puheenjohtaja filosofiantohtori S. Ivalo ja jäsen herra Th. Lillkvist sekä vaivashoitohallituksen jäsenet filosofiantohtori Jenny af Forselles ja toimistonjohtaja A. H. Karvonen. Asiasta virisi vilkas keskustelu, jonka kuluessa läsnäolijat yksimielisesti lausuiivat toivottavaksi, että ensi talvena asetettaisiin semmoinen hätäapukomitea kuin edellä mainittu päätös tarkoitti, minkä jälkeen sosialilautakunta päätti kaupunginvaltuustolle tehdä esityksen, että heti asetettaisiin hätäapukomitea sekä osotettaisiin komitealle ja sen järjestämälle toiminnalle tarpeelliset käyttövarat ja huoneisto. Kaupunginvaltuusto myöntyi sittemmin tähän esitykseen sekä kehotti maistraatin välityksellä sosialilautakuntaa valitsemaan jäsenen komiteaan. Täksi valittiin lokakuun 21 päivänä pidetyssä kokouksessa lautakunnan sihteeri.

Palvelijatar-
koti.

Lähetteessä elokuun 16 päivältä oli maistraatti kehottanut sosialilautakuntaa antamaan lääkintöhallitukselle lausunnon Helsingin palvelijataryhdistyksen anomuksen johdosta saada valtiopuuta Helsingissä olevan palvelijatarkotinsa voimassapitoon, ja

päättyi sosialilautakunta syyskuun 16 päivänä pitämässään kokouksessa yksimielisesti puoltaa myöntymistä anomukseen, tietenkin jättäen valtionviranomaisten valtaan apurahaa myöntäessään määrätä asiainhaarain vaatimat ehdot tarkastukseen y. m. nähden.

Kokouksessaan syyskuun 30 päivänä käsitteli sosialilautakunta ylempäin ruotsin- ja suomenkielisten työväenopetuskurssien toimikuntain esityksiä tarpeellisten määrärahojen myöntämisestä kurssien voimassapitooon kevätlukukaudella 1914, ja päätti lautakunta lähettää esitykset rahatoimikamariin, jotta kamari merkitsisi kaupungin mainitun vuoden menosääntöehdotukseen ruotsinkielisille kurseille 5,800 markkaa ja suomenkielisille kurseille 8,500 markkaa mainittua tarkoitusta varten.

Työväenopetuskurssit.

Kun kaupunginvaltuusto kesäkuun 10 päivänä käsitellessään kysymystä ylempäin työväenopetuskurssien uudestijärjestämisestä oli päättänyt perustettavaksi ruotsin- ja suomenkielisen osaston käsittävän, Helsingin kaupungin työväenopisto nimisen laitoksen, joka alkaisi toimintansa syyslukukauden 1914 alusta, ja kun opiston säännöissä edellytettyjä sen molempain osastojen johtokuntia ei vielä ollut asetettu, katsoi lautakunta asiakseen tehdä esityksen opiston toimintaa varten tarpeellisen määrärahan merkitsemisestä kaupungin 1914 vuoden budjettiin sekä päätti siinä mielessä rahatoimikamarille esittää, että kamari laadittavaansa mainitun menosäännön ehdotukseen puheenalaista tarkoitusta varten merkitsisi 23,000 markan määrärahan eli puolet kaupunginvaltuuston vahvistaman menosäännön vuotuisesta määrästä.

Työväenopisto.

Toinenkin vastaista työväenopistoa koskeva asia käsiteltiin syyskuun 30 päivänä pidetyssä kokouksessa, puheenjohtaja kun ilmoitti, että rahatoimikamari kaupunginvaltuuston kesäkuun 10 päivänä tekemän päätöksen johdosta aikoi piammiten yksissä neuvoin sosialilautakunnan kanssa valmisteltavaksi ottaa kysymyksen oman talon rakennuttamisesta opistolle sekä mahdollisuuksista käyttää rakennusta muihinkin tarkoituksiin. Tämän johdosta lautakunta valitsi puheenjohtaja Ehrnroothin, herrat von Wrightin ja Hallsténin sekä sihteeri Böökin valtuutettuina ottamaan osaa rahatoimikamarin neuvotteluihin mainitussa asiassa. Kun kamarin enemmistö sittemmin neuvotteluissa päätti ehdottaa jonkin verran supistettavaksi opistorakennuksen alkuperäistä ehdotusta ja siten vähentää kustannusarvion 420,000 markasta 313,000 markkaan, pitivät laufakunnan valtuutetut kiinni aikaisemmin esitetystä suunnitelmasta, joka saavuttikin kaupunginvaltuuston hyväksymisen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto huhtikuun 29 päivänä oli päättänyt 1911 vuoden obligatsioonilainasta erottaa kaksi miljoonaa markkaa erityiseksi, kaupungin vakinaisesta budjetista erillään

Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahasto.

tilitettäväksi yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoksi ja samassa yhteydessä antanut sosialilautakunnan toimeksi yksissä neuvoin rahatoimikamarin kanssa laatia ja valtuustolle tehdä ehdotuksen mainitun rakennuslainarahaston hallintoa koskeviksi lähemmiksi määräyksiksi sekä esityksen siitä, millä perusteilla lainoja mainitusta rahastosta annettaisiin ja millä ehdoilla niitä saisi nauttia, päätti sosialilautakunta usein mainitussa kokouksessaan kehottaa rahatoimikamaria asettamaan asiaa valmistelemaan yhteisen komitean, jonka jäseniksi lautakunta puolestaan valitsi varapuheenjohtaja Stenrothin sekä herrat von Wrightin ja Zilliacuksen. Tämän kehotuksen johdosta valitsi rahatoimikamari edustajikseen komiteaan oikeusneuvosmies W. F. Heimbürgerin ja protokollasihteeri B. Wasastjerman. Komitean täytettyä tehtävänsä tarkastettiin lokakuun 20 ja 21 päivänä pidetyissä kokouksissa sen laatimat ehdotukset lainarahaston säännöiksi ja rahaston hallinnossa noudatettavaksi johtosäännöksi, minkä jälkeen lautakunta tehtyään ehdotuksiin vähäisiä muutoksia päätti lähettää ne kaupunginvaltuustolle. Valtuuston kokouksessa marraskuun 11 päivänä vahvistettiin ehdotukset eräin valtuuston valmistusvaliokunnan ehdottamin muutoksin, mutta kuitenkin pääasiassa lautakunnan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston vastamainitun päätöksen johdosta esitti lautakunnan sihteeri lautakunnan kokouksessa marraskuun 18 päivänä esitellyssä promemoriassa ryhdyttäväksi toimiin asuntorahaston säännöissä tarkoitettuihin rakennusyrityksiin sopivain tonttien asemakaavan, rakennusjärjestyksen ja vuokrakirjain laatimiseksi sekä palkintokilpailun toimeenpanemiseksi mainitun laatuisten omakotiyritysten piirustusten aikaansaamiseksi. Tähän esitykseen myöntyen päätti lautakunta asiaa edelleen käsittelemään asettaa kaksi valiokuntaa, joista toinen sai tehtäväkseen laatia vuokrakirjan ehdotuksen, toinen taas ehdotukset asemakaavaksi ja rakennusjärjestykseksi sekä omainkotien piirustuskilpailun toimeenpanemiseksi, ja valittiin ensinmainittuun valiokuntaan puheenjohtaja Ehrnrooth ja varapuheenjohtaja Stenroth, herra Tokoi sekä rahatoimikamarin apulaissihteeri K. Rein, jälkimäiseen taas herrat von Wright ja Mallander sekä kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Jung, joka oli ollut saapuvilla asiaa lautakunnassa käsiteltäessä.

Palkintokilpailu Vallilaan tehtävään pienten asuinrakennusten piirustusten saamiseksi.

Viimeksi mainitun valiokunnan mietintö palkintokilpailun toimeenpanemisesta Vallilan kortteleihin n:o:ihin 554 ja 555 rakennettavain pienten asuinrakennusten sekä ensinmainitun korttelin tonttijaoituksen piirustusten saamiseksi esiteltiin lautakunnan kokouksessa joulukuun 2 päivänä samalla kertaa kuin rahatoimikamarin lähetepäätös marraskuun 27 päivältä, jossa päätöksessä pyydettiin

lausuntoa mainitun alueen kaupunginasemakaavan ja rakennusjärjestyksen ehdotuksista. Sittenkun ehdotuksia vastaan, varsinkin mikäli korttelin n:o 555 tonttijaoitusta koski, oli tehty erinäisiä muistutuksia, päätti lautakunta lykätä asian käsittelyn uuteen kokoukseen, jotta valiokunta uutta kilpailuohjelmaa laatiessaan saisi tilaisuuden, jos sopivaksi katsoi, täydentää ja tarkistaa laatimaansa ohjelmaehdotusta. Mainittua asiaa uudelleen esiteltäessä joulukuun 19 päivänä päätti lautakunta kirjelmässä kaupunginvaltuustolle esittää, että valtuusto päättäisi valtuuttaa sosialilautakunnan toimeenpanemaan palkintokilpailun suunniteltuihin Vallilan kortteleihin n:o:ihin 554 ja 555 rakennettavain pienten asuinrakennusten sekä mainitun korttelin tähän liittyvän tonttijaoituksen piirustuksista pääasiallisesti kirjelmässä esitetyn kilpailuohjelman mukaisesti sekä mainittuun tarkoitukseen myöntää 2,500 markan määrärahan. Kun mainitun kilpailun tulos ehkä vaikuttaisi Vallilan laajennetun alueen kaupunginasemakaavaa ja rakennusjärjestystä koskevaan kysymykseen, päätti lautakunta jättää lausunnon antamisen tästä asiasta siksi, kunnes lautakunnan edellä mainitun esityksen lopullinen tulos oli olemassa. Kun kaupunginvaltuuston päätös useinmainitun palkintokilpailun toimeenpanemisesta tehtiin vasta maaliskuun 10 päivänä 1914, ei niin ollen puheena olevaa lausuntoakaan voitu antaa 1913 vuoden kuluessa.

Lautakunnan kokouksessa lokakuun 22 päivänä ehdotti puheenjohtaja, että lautakunnan sihteeri saisi toimekseen lautakunnalle antaa selvityksen sekä ulkomaisen perintörakennusoikeuden ja tonttioikeuden soveltamisesta että myös vuokrajärjestelmän käyttämisestä tonttien luovutuksessa Suomessa. Lautakunta päätti hyväksyä ehdotuksen, mutta tehtävän laajuuden johdosta ei sitä ehditty kertomusvuoden kuluessa suorittaa.

Tontinvuokrausta koskeva selvitys.

Marraskuun 18 päivänä pidetyssä kokouksessa huomautti puheenjohtaja, että kaupunginvaltuusto oli huhtikuun 15 päivänä, samalla kun oli päättänyt asettaa sosialilautakunnan, sen valmisteltavaksi antanut kysymyksen kunnallisen asunnonvälityksen järjestämisestä tähän kaupunkiin, vaikkei tästä, tietämätöntä mistä syystä, ollut saapunut virallista ilmoitusta lautakunnalle, sekä ehdotti asiaa valmistelemaan asetettavaksi erityisen valiokunnan, minkä jälkeen lautakunta ehdotuksen hyväksyen valitsi valiokunnan jäseniksi herrat Hallsténin, Karvosen ja Snellmanin. Puheena olevan asian valmistelua ei ehditty suorittaa kertomusvuoden varrella.

Asunnonvälitys.

Lähetepäätöksessään lokakuun 15 päivältä vaati kaupunginvaltuuston valmistusvaliokunta sosialilautakunnan lausuntoa kunnan työnvälitystoimiston johtokunnan esityksestä, joka tarkoitti toimiston asettamista vakinaiselle kannalle 1914 vuoden alusta

Työnvälitystoimiston asettaminen vakinaiselle menosäännölle.

lähtien. Pyydetty lausunto, jossa lautakunta puolsi myöntymistä puheena olevaan esitykseen, samalla kun lautakunta esitti eräitä huomautuksia toimiston johto- ja vuosirahansääntöön nähden, annettiin lokakuun 22 päivänä.

Sihteerin mat-
kakertomus.

Viimeksi mainitussa kokouksessa esiteltiin lautakunnan sihteerin antama kertomus siitä opintomatkasta, minkä hän kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnetyllä apurahalla oli elo- ja syyskuulla tehnyt tutustuakseen Saksan ja Belgian kunnallisiin asuntoviranomaisiin ja yleishyödyllisiin rakennusluottolaitoksiin sekä ottaakseen osaa Gentin kansainväliseen työttömyyskongressiin ja Haagin asuntokongressiin.

Erityistä kertomusta lautakunnan sihteerin toiminnasta ei panna tämän oheen, koska tämä toiminta on yksinomaan käsittänyt edellä mainittujen asiain valmistelua sekä mainituista asioista tehtyjen päätösten muodostelua perusteluineen ynnä muita toimituskirjoja.

Kunnan työväenasuntojen hallintojaoston kertomus vuodelta 1913 oli seuraava:

Kunnan työväenasuntojen hallintoa on vuonna 1913 elokuun loppuun asti hoitanut sitä varten aikaisemmin asetettu hallintokunta ja siitä lähtien kaupunginvaltuuston huhtikuun 15 päivänä 1913 tekemän päätöksen mukaan sosialilautakunnan keskuudesta tätä varten asetettu jaosto. Hallintokunnan jäseninä toimivat kunnallisneuvos V. von Wright puheenjohtajana, pankinjohtaja August Lundqvist sihteerinä, ja arkkitehti K. Lindahl; varajäseninä olivat lakitieteenkandidaatti Einar Böök, pankinjohtaja Hugo Hertzberg ja insinööri J. Stjernvall. Hallintojaostoon kuuluivat kunnallisneuvos V. von Wright, puheenjohtajana, asiamies K. Heinonen ja tohtori W. Zilliacus jäseninä, sekä prokuristi C. F. Fagerholm ja arkkitehti L. Mallander varajäseninä. Sekä aikaisemmin hallintokunnan että sittemmin hallintojaoston kokouksissa käsiteltiin etusijassa juoksevia asioita. Tärkeimmistä asioista ansaitsevat mainitsemista seuraavat:

Lähetepäätöksissä vaati rahatoimikamari erinäisiä kertoja hallintokunnan lausuntoa, sen johdosta että oli vaadittu kunnan työväenasuntoja luovutettavaksi majoitustarkoituksiin liikekannallepanon tapahtuessa. Hallintokunta esitti kuitenkin perinpohjaisesti perustellen painavia syitä mainittujen vaatimusten vastustamiseksi, jotka kaupunginvaltuusto hylkäsikin.

Kun kaupunginvaltuusto kaupungin 1913 vuoden tulo- ja menosäännön vahvistaessaan oli siitä poistanut rahatoimikamarin

budjettiehdotukseen kunnan työväenasuntojen erinäisiä korjauksia varten merkityn Smk:n 7,479: 63 määrärahan, teki hallintokunta kirjelmässä maaliskuun 13 päivältä kaupunginvaltuustolle esityksen erityisen määrärahan myöntämisestä mainittuun tarkoitukseen. Määräraha myönnettiin toukokuun 13 päivänä, sillä muistutuksella että hallintokunta oli mennyt toimivaltansa ulkopuolelle teettämällä puheena olevat huomattavat korjaus- ja muutostyöt olematta sitä ennen asianmukaisessa järjestyksessä hankkinut tarpeellista määrärahaa.

Samantapainen asia oli hallintojaoston käsiteltävänä marraskuun 10 päivänä pidetyssä kokouksessa, sittenkun se jo maaliskuun 10 päivänä oli isännöitsijän ilmoituksen johdosta hallintokunnassa käsitelty silloin vielä aiheuttamatta toimenpidettä. Ensimmäisessä kokouksessa isännöitsijä nimittäin uudestaan ilmoitti, että 1912 vuoden tilinpäätöksessä oli mainitun vuoden määrärahasta vuoteen 1913 siirretty Smk 2,266: 24, sillä seurauksella että oli syntynyt säästöä Smk 772: 38, vaikka oikeastaan kuluvana vuonna maksettujen, edelliseltä vuodelta olevain laskujen yhteenlaskettuun summaan nähden olisi pitänyt olla siirtynyt Smk 6,652: 41, joten oli tullut Smk:n 3,613: 79 suuruinen vajaus, joka nyt rasitti 1913 vuoden määrärahaa, ja esitti isännöitsijä tämän johdosta sekä eräiden vähäisten kulujen suoritukseksi hankittavaksi 4,000 markan ylimääräisen määrärahan. Hallintojaosto hyväksyi ehdotuksen, mutta asiasta tehtyyn esitykseen kaupunginvaltuusto myöntyi vasta vuonna 1914.

Sittenkun kaupungin yleisten töiden hallitukselta oli saatu piirustukset 5,800 markkaan päättyvine kustannusarvioineen Kristiinankadun varrella olevain pihamaiden tarpeenmukaisen tasoituksen toimeenpanemiseksi, annettiin asiakirjat sosialilautakunnalle, joka kirjelmässä lokakuun 31 päivältä lähetti ne rahatoimikamariin otettaviksi huomioon lautakunnan 1914 vuoden menosääntöä täydennettäessä. Kaupunginvaltuusto panikin pyydetyn erikoismäärärahan 1914 vuoden budjettiin.

Sittenkun Hietaniemenkadun varrella olevain kunnan työväenasuntojen n. s. majalaan laitetun ja Smk:n 243: 30 kuukausivuokraa maksavan kansankeittiön entinen omistaja oli kuluvan vuokravuoden alussa muuttanut pois ja koska oli osottautunut mahdottomaksi saada mainittua kansankeittiötä jälleen vuokratuksi tyydyttävästä vuokrasta, korkein tarjous kun oli ollut ainoastaan 70 markkaa kuukaudessa, katsoi hallintojaosto kaupungille edullisemmaksi käyttää puheena olevan huoneiston muulla tavoin, ja koska perheasuntojen kysyntä kunnan työntekijäin taholta aina oli ollut erittäin vilkas, piti jaosto tarkoituksenmukaisimpana sisustaa huo-

neiston yhden huoneen ynnä joko keittiön tai n. s. keittiösopukan käsittäviksi asuinhuoneistoiksi. Kaupungin yleisten töiden hallitukselta hankittuaan piirustukset kustannusarvioineen 5 asuinhuoneiston laittamiseksi ja sisustamiseksi, joista huoneistoista kukin käsitti huoneen, keittiön ja eteisen, teki jaosto kirjelmässä joulukuun 10 päivältä esityksen 12,350 markan määrärahan myöntämisestä puheena olevaan tarkoitukseen. Tämäkin määräraha merkittiin 1914 vuoden budjettiin.

Marraskuun alusta lähtien on hallintojaoston toimesta majalan seurustelu- ja lukuhuoneeseen tilattu täällä ilmestyvät päivälehdet.

Vuonna 1913 kokoontui hallintokunta 12 ja hallintojaosto 4 kertaa.

Tilinpäätös vuodelta 1913 osotti puhdasta voittoa Smk 25,193: 18 eli 3.4 % yritykseen käytetylle pääomalle.

Seuraava taulu osoittaa kunnan työväenasuntojen menot vuonna 1913:

	Määräraha.	Menot.	Määrärahoja ylitetty.	Määrärahoja säästynyt.
<i>Hietaniemenkadun n:ot 5-23.</i>				
Hallintokunnan palkkio	600 —	680 —	80 —	— —
Isännöitsijän palkkio	600 —	600 —	— —	— —
Talonmiehen palkkio.....	1,320 —	1,320 —	— —	— —
Tarverahat, paloapumaksut, puhtaanaapito y. m.	4,300 —	5,292.07	992.07	— —
Valaistus.....	250 —	173.88	— —	76.12
Polttoaineet	2,915.75	2,569 —	— —	346.75
Vedenkulutusmaksut	1,300 —	1,394.77	94.77	— —
Istutusten kunnossapito	1,597.38	1,097.38	— —	500 —
Korjauskustannukset.....	5,753.11	3,996.13	— —	1,756.98
<i>Kristiinankadun n:o 16.</i>				
Isännöitsijän palkkio	600 —	600 —	— —	— —
Talonmiehen palkkio.....	900 —	900 —	— —	— —
Tarverahat.....	1,700 —	1,566.76	— —	133.24
Valaistus.....	100 —	81.36	— —	18.64
Vedenkulutusmaksut	400 —	461 —	61 —	— —
Korjauskustannukset.....	1,000 —	2,572.55	1,572.55	— —
Yhteensä Smk	23,336.24	23,304.90	2,800.39	2,831.73

Kunnan työväenasuntojen tulot jakautuivat seuraavain eräin kesken:

	Lasketut tulot.	Todelliset tulot.	Vajaus.	Ylijäämä.
Kertyneitä vuokria	50,000: —	48,475: 95	1,524: 05	— —
Korkoa juoksevalta tililtä	— —	22: 13	— —	22: 13
Yhteensä Smk	50,000: —	48,498: 08	1,524: 05	22: 13